

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie **M. S. (S.)**

uniewinnionego od popełnienia czynu z art. 220 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 13 lipca 2022 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 1 i 3 k.p.k.

kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Okręgowego w L.

z dnia 30 grudnia 2021 r., sygn. akt XI Ka [...]

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w K.

z dnia 5 lipca 2021 r., sygn. akt II K [...]

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić oskarżyciela posiłkowego R. M. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 5 lipca 2021 r., sygn. akt II K [...]:

1. w pkt 1 oskarżonego M. S. uznał za winnego tego, że w dniu 13 grudnia 2017 roku w T., województwo [...], będąc odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i higienę pracy na terenie firmy M. Sp. z o.o. nie dopełnił swoich obowiązków poprzez nieegzekwowanie przepisów i zasad BHP w zakładzie i naraził pracownika R. M. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, w wyniku czego doznał on trwałego, istotnego zniekształcenia ciała w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2

k.k. w postaci urazowej amputacji połowy długości ramienia lewego, co stanowi przestępstwo z art. 220 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to, na mocy art. 220 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k., skazał go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

2. w pkt 2 zawarł rozstrzygnięcie dotyczące oskarżonego K. P.;
3. w pkt 3, na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k., wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonym na okresy próby po 3 lata;
4. w pkt 4, na mocy art. 71 § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonych kary grzywnien w wymiarze po 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych;
5. w pkt 5, na mocy art. 72 § 1 pkt 1 k.k., zobowiązał oskarżonych do pisemnego informowania kuratora o przebiegu okresu próby co 6 miesięcy, licząc od daty uprawomocnienia się wyroku;
6. zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa wydatki oraz obciążył ich opłatami.

Sąd Okręgowy w L. – po rozpoznaniu apelacji obrońców oskarżonych – wyrokiem z dnia 30 grudnia 2021 r., sygn. akt XI Ka [...]:

1. w pkt I zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że M. S. uniewinnił od dokonania zarzuconego mu czynu, a wydatkami w tym zakresie obciążył Skarb Państwa;
2. w pkt II w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy;
3. w pkt III orzekł kosztach procesu w postępowaniu odwoławczym.

Kasację od ww. wyroku Sądu Okręgowego wniosła pełnomocniczka oskarżyciela posiłkowego R. M., zaskarżając to orzeczenie w części dotyczącej pkt I, tj. w zakresie uniewinnienia M. S.

Skarżąca zarzuciła rażące naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. polegające na „*wadliwej kontroli instancyjnej wyrażającej się w nienależytym, bezzasadnym przyjęciu, że oskarżony M. S. jest niewinny zarzucanego mu czynu, podczas gdy stwierdzenie to jest sprzeczne ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, którego*

prawidłowa, rzetelna ocena powinna doprowadzić do wniosku w zakresie przypisania oskarżonemu odpowiedzialności karnej za zarzucany mu czyn”.

Podnosząc ten zarzut, pełnomocniczka oskarżyciela posiłkowego wniosła o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w L. w części dotyczącej oskarżonego M. S. oraz przekazanie sprawy sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w K. oraz obrońca M. S., przedstawiając pisemne odpowiedzi na zaprezentowane przez pełnomocniczkę oskarżyciela posiłkowego stanowisko, wnieśli o oddalenie kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesioną kasację należało uznać za oczywiście bezzasadną.

Kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia o bardzo rygorystycznych uwarunkowaniach formalnych. Kontrolą kasacyjną objęte są kwestie prawne, zawężone do kategorii uchybień wymienionych w art. 523 § 1 k.p.k., których dopuścił się organ odwoławczy, stąd też postępowanie kasacyjne nie ma charakteru trzecioinstancyjnej kontroli odwoławczej.

Sąd Okręgowy w L. dokonał kontroli odwoławczej zaskarżonego, (skazującego) wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 5 lipca 2021 r. na skutek m.in. apelacji obrońcy oskarżonego M. S., w której jeden ze sformułowanych zarzutów dotyczył obrazy przepisów postępowania, tj. art. 7 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k., art. 410 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k. *„przez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, a w konsekwencji niepoczynienie lub niewystarczające poczynienie podstawowych ustaleń w sprawie (...)”*. Jak wynika z pisemnego uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego, zarzut ten został uznany za trafny. Organ *ad quem* podzielił stanowisko obrońcy M. S., że zebrany materiał dowodowy nie wskazuje na okoliczności świadczące o tym, że oskarżony miał świadomość nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa przez pracowników, wykorzystywania ich do prac niezgodnych z kwalifikacjami czy też nieograniczonego dostępu do wężła betoniarskiego, podnosząc, że ustalenia sądu *a quo* w tym zakresie były zupełnie dowolne. Sąd drugiej instancji rozważył przy tym kwestię zabezpieczenia wężła betoniarskiego, funkcję i rolę jego operatora, a także dokonał analizy dokumentacji (protokół kontroli zewnętrznej), która potwierdzała, że zabezpieczenie tego wężła

było wystarczające. Zgromadzone dowody wskazują zatem, że miejsce pracy pozostawało urządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami i z tego tytułu nie można przypisać oskarżonemu jakichkolwiek zaniedbań. Trafne jest w istocie stanowisko sądu *ad quem*, że w tym konkretnym przypadku oskarżony M. S. nie miał wpływu na wejście pokrzywdzonego (osoby odpowiednio nieprzeszkolonej i zatrudnionej na stanowisku kierowcy) na teren wężła betoniarskiego. Jak wynika z ustalonego przez sąd *a quo* stanu faktycznego, to operator wężła wysłał pokrzywdzonego R. M. do sprawdzenia usterki, bez odłączenia maszyny od źródła zasilania. Ogólnie formułowane – również na kanwie wywodów biegłego ds. BHP – twierdzenia skarżącej, iż oskarżony tolerował naruszenie zasad BHP i przez to doszło do zdarzenia objętego zarzutem, nie może być podstawą przypisania mu odpowiedzialności karnej, gdyż do tego wymagane jest udowodnienie okoliczności, że to konkretne zaniedbania oskarżonego (uchybiecie konkretnym normom BHP) doprowadziły do zdarzenia narażającego pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Tymczasem w analizowanej sprawie, oskarżony M. S. nie miał *de facto* możliwości, by przewidzieć i przeciwdziałać zaistniałemu zdarzeniu, które w istocie zostało spowodowane przez operatora wężła. Akcentowana zaś przez skarżą okoliczność, że oskarżony M. S. systematycznie bywał w miejscu pracy i posiadał domowy podgląd z monitoringu na to miejsce, stanowi wyłącznie podstawę do snucia domniemań, że oskarżony mógł mieć ogólną wiedzę o utrzymujących się nieprawidłowościach w zakresie przestrzegania zasad BHP na terenie firmy M. Sp. z o.o., jednak nawet ta ogólnikowa i domniemana wiedza nie daje podstaw do przyjęcia, że nieuprawnione wejście pokrzywdzonego do wężła betoniarskiego w dniu 13 grudnia 2017 r. – w kontekście związku przyczynowego – było następstwem generalnego przyzwolenia oskarżonego na dopuszczanie do obsługi tego wężła osób nieuprawnionych. Przede wszystkim jednak, samo domniemanie określonych okoliczności faktycznych – co oczywiste – w żadnym wypadku nie może być podstawą przypisania oskarżonemu odpowiedzialności karnej.

Skarżąca przez pryzmat naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. zarzuciła sądowi odwoławczemu, że błędnie uznał zasadność zarzutu apelacyjnego, odnoszącego się do obrazy przez sąd *a quo* przepisów art. 7 k.p.k. i

art. 410 k.p.k. Skuteczne podniesienie zarzutu naruszenia art. 7 k.p.k. wymaga jednak wykazania, że ocena dokonana przez sąd jest sprzeczna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, że nie została poprzedzona ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy, bądź że argumentacja zaprezentowana przez sąd za tak dokonanym wyborem pozostaje w sprzeczności z zasadami logiki (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dn. 25.04.2017 r., IV KK 418/16, Lex nr 2312035). Takiej aktywności wniesiona kasacja jednak nie wykazuje. Stanowisko w niej zawarte zostało zogniskowane na odmiennej interpretacji zgromadzonego materiału dowodowego, bazującej na ocenie faktycznej i prawnej uprzednio przedstawionej przez Sąd Rejonowy, niemniej ta ocena z czytelnie wyłożonych powodów, została uznana przez Sąd Okręgowy za wadliwą. Uzasadnienie stanowiska sądu drugiej instancji odpowiada nie tylko warunkom określonym w art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., lecz także – wobec wydania wyroku reformatoryjnego w zakresie odpowiedzialności karnej M. S. – dyrektywom zawartym w art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. Wymaga też odnotowania, że skarżący podnosząc rażącą obrazę art. 410 k.p.k. nie próbował nawet wykazać, aby sąd odwoławczy, orzekając reformatoryjnie, nie ujawnił określonego dowodu, a w konsekwencji pominął go, jak też oparł się na dowodach formalnie nieujawnionych i niezaliczonych w poczet materiału dowodowego.

Podniesiony zarzut kasacyjny należało zatem uznać za oczywiście bezzasadny, co przy braku wystąpienia okoliczności podlegających uwzględnieniu przez Sąd Najwyższy z urzędu, pozwoliło na oddalenie kasacji na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[as]